

Vergaderjaar 1997–1998

25 600 X

Vaststelling van de begroting van de uitgaven en de ontvangsten van het Ministerie van Defensie (X) voor het jaar 1998

Nr. 57

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN DEFENSIE

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

's-Gravenhage, 28 augustus 1998

In Europa bevindt zich een aantal Prepositioned Organizational Material Sets Sites («**Poms-sites**»): locaties voor opslag en onderhoud van Amerikaans militair materieel voor de inzet van eenheden in en buiten Europa. Als gevolg van de veranderde veiligheidssituatie hebben de Verenigde Staten hun aantal militairen in Europa in de afgelopen jaren sterk verminderd. Inmiddels zijn elf van de oorspronkelijke zeventien opslagplaatsen gesloten, waaronder die in Ter Apel. Hierover is de Kamer geïnformeerd in de brief van 21 juni 1994 (Kamerstuk 23 400 X, nr. 64).

In Nederland zijn nu nog vier Poms-sites operationeel, in Brunssum, Eygelshoven, Coevorden en Vriezenveen. De opslagplaatsen hebben een organisatiesterkte van 890 voltijds functies. Hiervan zijn circa 800 functies bezet door personeel dat een arbeidsrelatie heeft met Defensie. Het beheer over de opslag en het onderhoud van het materieel in Europa berust bij de «Combat Equipment Group Europe». In het kader van de afspraken over de aankoop van de Apache-helikopter is dit hoofdkwartier in 1996 van Mannheim naar Kerkrade verplaatst.

Dat leverde in Kerkrade werkgelegenheid voor ongeveer 135 personen, van wie 42 Nederlanders.

In het recente verleden is meermalen sprake geweest van de mogelijke sluiting van Poms-sites. In april 1996 werd voor het eerst officieel meegedeeld dat onderzoek werd gedaan naar een mogelijk verminderde behoefte aan de faciliteiten in de Benelux. In juli 1997 bracht het United States General Accounting Office een rapport uit over «Army war reserves». Hierin werd onder meer betoogd dat de opslagcapaciteit groter was dan nodig. Het rapport bevatte een aanbeveling tot zeer aanzienlijke bezuinigingen. In een bijlage bij het rapport stond dat het Pentagon het Amerikaanse hoofdkwartier in Europa opdracht had gegeven de toekomstige opslagbehoefte in Europa te berekenen. Tegelijkertijd voerde het Amerikaanse Ministerie van Defensie een bredere studie uit naar de behoefte aan mobiliteit. Deze studie zou eind 1997 worden afgerond.

Op 6 oktober 1997 beantwoordde mijn voorganger schriftelijke Kamervragen over het rapport van het General Accounting Office. Hij verwachtte in de loop van 1998 een definitief besluit en deelde mee dat op verschillende niveaus met Amerikanen over de mogelijke sluiting van opslagplaatsen in Nederland werd gesproken. In die gesprekken is getracht de Amerikaanse besluitvorming zo veel mogelijk ten gunste van Nederland te beïnvloeden.

Op 5 augustus 1998 ben ik vertrouwelijk op de hoogte gesteld van het Amerikaanse voornemen de Poms-site in Coevorden te sluiten en die in Eygelshoven een andere bestemming te geven. Het hoofdkwartier voor de «Combat Equipment Group Europe» zal van het defensiegebouw te Kerkrade worden verplaatst naar Eygelshoven. De infrastructuur in Eygelshoven zal in stand blijven, maar er komt een einde aan de opslag van goederen. Met het beëindigen van de opslag van goederen in Coevorden en Eygelshoven is de werkgelegenheid van respectievelijk ca. 160 en 125 personeelsleden gemoeid. Van Amerikaanse zijde is verzekerd dat de werkgelegenheid van de Nederlandse werknemers van het hoofdkwartier van de Combat Equipment Group niet wordt aangetast. De Amerikaanse voornemens zijn heden in Washington openbaar gemaakt. Het personeel, de centrales van overheidspersoneel en lokale autoriteiten zijn eveneens heden geïnformeerd.

Over het tijdpad en de details van de sluiting, de verhuizing, de overdracht en de kosten is sedert 5 augustus jl. met de Amerikanen gesproken. De opslag en het onderhoud van het materieel in Coevorden en Eygelshoven wordt feitelijk beëindigd in januari 2000. De afbouw van de werkzaamheden vindt plaats in september 1999. In een later stadium zullen de consequenties van de reorganisatie met name wat betreft de omvang en toekomstige vestigingsplaats van de staf NL-Pomss worden gezien. Die staf is nu nog gehuisvest op de Pomss te Coevorden. Van Amerikaanse zijde zijn daarvoor nog geen formele voorstellen ontvangen.

De Nederlandse personeelsleden van de Poms-organisatie zijn in dienst van het Ministerie van Defensie. Degenen van wie de functie wordt opgeheven, worden helaas overtoollig. Op hen is het sociaal beleidskader van Defensie van toepassing. De voorzieningen van het sociaal beleidskader, zoals bij- en omscholing en externe bemiddeling, zullen vanaf nu maximaal worden benut. De afspraak met de centrales van overheidspersoneel in het arbeidsvoorwaardencontract 1997–1999, dat geen gedwongen ontslag zal plaatsvinden dan nadat betrokkenen tenminste eenmaal een passende functie binnen of buiten de defensie-organisatie is aangeboden, is ook voor dit personeel onverkort van kracht. Door de vele reorganisaties in het verleden is veel ervaring opgedaan met de herplaatsing, zowel binnen als buiten de defensie-organisatie. Die kennis zal uiteraard maximaal worden benut om ook voor dit personeel passende oplossingen te vinden. Enkele jaren geleden hebben contacten met het Ministerie van Justitie belangrijk bijgedragen aan de succesvolle herplaatsing van personeel van de opslagplaats in Ter Apel. Bij de staf van de Poms-organisatie, die is ondergebracht bij het Nationaal Commando van de Koninklijke Landmacht, zal personeel worden gedetacheerd dat full-time aan de begeleiding en herplaatsing van overtoolligen werkt. In overleg met vertegenwoordigers van het personeel zullen initiatieven worden ontwikkeld om de kansen van het personeel op de arbeidsmarkt te vergroten.

De Staatssecretaris van Defensie,
H.A.L. van Hoof